

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Mayer Jenő.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32— K
Félévre — — — 16— K
Negyedévre — — — 8— K
Egy hóra — — — 2-70 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 152 szám.

Péntek, július 6.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentéssel. —

A háború mai hírei.

Az oroszok vesztesége a galiciai offenzívában.

Budapest, július 6. Stockholm-
ból sürgönyzik:

Az Aftonbladet szerint a munkásta-
nács Torneában távirati jelentést kapott
arról, hogy az oroszok a galiciai off-
enzívában kilenc hadosztályt vesztek.

Tengeralattjáróink sikere.

Budapest, július 6. Berlinből sür-
gönyzik: Az admirális jelentéssel:

Tengeralattjáróink az Atlanti oceánon
és Jéges-tengeren tízennyolc gőzöst, hat
vitorlást és három halászhajót elsüllyesz-
tettek 53.000 tonnatartalommal. Az ed-
dig beérkezett jelentések szerint már
most látható, hogy tengeralattjáróink
eredményes a június és május havi ered-
ményeket jelentékeny mértékben meg-
haladja.

Zavarok Oroszországban.

Budapest, július 6. Malmöböl
táviratozzák:

Kiewben óriási tömeg tüntetett az
offenzíva és Kerenszky ellen. A tömeg
Terescsenko külügyminiszter cukorgyárát
lerombolta.

A frontról szakadatlanul érkeznek
katonaszökevények, akik mesélik, hogy
a katonák mögött kozákok állanak, hogy
az esetleges visszavonulást megátolják.
Egyes helyeken véres összeütközések
voltak a katonák és kozákok között.

Az oroszokat nagyon meglepte az
osztrák-magyar és német tüzéség nagy
száma és kifejtett óriási intenzitása. Hir-
lik, hogy ha a központiakknak sikerül le-
győzniük az orosz offenzívát, ez nagy
komplikációkra vezetne.

A Wolf-iroda esti jelentése.

Budapest, július 6. Berlinből sür-
gönyzik, a Wolf-iroda jelenti:

Nyugaton kevés harci tevékenység,
keleten Zborow és Brzezany között erős
tűzérharc.

Elsüllyesztet nagy francia tengeralattjáró.

Budapest, július 6. Berlinből
táviratozzák: Az admirális jelenti:

Egyik tengeralattjáróink a Földközi-
tengeren Heinburg tengerész főhad-

nagy parancsnoksága alatt június 19-én
a tuniszi partok közelében torpedólovés-
sel megsemmisített egy nagy francia ten-
geralattjárót, amely egy torpedóromboló
kíséretében volt. Heinburg ezzel a har-
madik ellenséges tengeralattjárót süllyesz-
tette el.

Repülőtémadás Anglia ellen.

Budapest, július 6. Londoni hiva-
talos jelentés közli tegnapi kelettel:

Tízennyolc repülőgéppel ma reggel
megtámadta Harwood. Tízegyen meg-
haltak, harminchatan megsebesültek. Az
anyag kár csekély. Repülőink harcba
keveredtek az ellenséges repülőekkel. Az
egész támadás csak néhány percig
tartott.

Elsüllyedt angol torpedóromboló.

Budapest, július 6. Londonból
sürgönyzik: Az admirális jelenti:

Egy régi típusú angol torpedórom-
boló az Északi-tengeren aknába ütközött
és elsüllyedt. Legénységéből tízennyolcat
megmentettek.

A parlamenti helyzet.

A képviselőház tegnapi ülése.

Budapest, július 6. A képviselő-
ház tegnapi ülését délután háromnegyed
négykor nyitotta meg Szász Károly
elnök. Az elnöki jelentések során beje-
lenti, hogy Madarassy-Beck Gyula
báró külügyi politikánk és az Ausztriá-
val való viszonyunk tárgyában sürgős
interpellációra kért és kapott engedelm-
et.

A napirend egyetlen tárgya a kép-
viselőház bizottsági tagjainak megválasz-
tása volt, aminek megtörténte után

Madarassy-Beck Gyula inter-
pellációjára került a sor. Az interpelláló
felemlíti, hogy Károlyi Mihály gróf a
mostani válság során miniszterjelölt
volt és Czernyn gróf külügyminiszter
előtt azt hangoztatta, hogy külpolitiká-
ját kikapcsolja és mégsem lett miniszter.
Félegyházi beszédében Károlyi Mihály
megismertette a magyar intelligenciával
Lloyd George és Ribot eszméit. Károlyi
támadta Németországot, holott Német-
ország legutóbbi békeajánlatára a görög,
a monarchia békeajánlatára pedig az
orosz offenzíva volt a válasz. Hogy
meri hirdetni Károlyi, hogy a békének
Németország és Tisza az akadályai. A
Németország ellen elhangzott támadások
homályt vetnek külpolitikánkra, erre
nézve megnyugtatóst kér a miniszterel-
nöktől.

Áttérve az osztrák viszonyokra,
szóvá tette, hogy a csehek most a
hazaárulásért amnesztiát kaptak és Ma-
gyarország ellen támadnak. Ezen poli-
tika a trializmus és föderalizmus felé
halad. Lehetetlen, hogy Ausztriában
megjuttalmazzanak egy néptörzset, mely-
nek hűtlensége sok ezer magyar ifju
veszténeket okozója. A harmadik
orosz vezérkari jelentés egy cseh-szlovén
brigád hőstettéről beszél, amire felhívja
az illetékes körök figyelmét.

Interpellációjában kérde, hajlandó-e
a miniszterelnök kijelenteni, hogy a
kormányt támogató Károlyi-párt külpo-
litikájától távol áll, hajlandó-e a Károlyi-
párt akciójával szemben ellensúlyozó
intézkedést, az Ausztriában lejátszódó
eseményekre pedig megnyugtató kijelen-
tést tenni.

Mután a miniszterelnök az ülésen
nem volt jelen, az interpelláció válasz-
 nélkül maradt, mire az ülés véget ért.

Az államtitkári és főispáni kinevezések.

Budapest, július 6. Tudósítónk
jelenti:

Illetékes forrásból arról értesülök,
hogy a szombati hivatalos lap fogja kö-
zölni Tóth Jánosnak és Bottlik
Istvánnak államtitkárokká, valamint negy-
venkét főispánnak kinevezését.

A német császári pár Bécsben.

Budapest, július 6. Bécsből tá-
viratozzák:

A német császári pár reggel kilenc
órákor érkezett meg Laxenburgba. A pá-
lyaudvaron Károly király és Zita királyné
fogadták magas vendégeiket. Az uralko-
dók rendkívül szívélyesen üdvözölték
egymást. A pályaudvar előtt egybegyűlt
néptömeg a császári párt zajosan éltette.

A pályaudvarról a laxenburgi kas-
télyba hajtottak. Rövid idővel azután
a német császár fogadta Czernyn gróf
külügyminisztert, Eszterházy és Seidler
miniszterelnököket.

Féltizenkettőkor királyunk Vilmos
császárral hadseregőparancsnokságunk
székhelyéhez hajtatott, ahonnan a déli
órákban tértek vissza, amikor reggeli-
hez vonultak.

Közös minisztertanács.

Budapest, július 6. Bécsből
sürgönyzik:

Tegnap délután Czernyn gróf kül-
ügyminiszter elnöklésével közös minisz-
tertanács volt, amelyen gazdasági kér-
désekről tárgyaltak.

„Legujabb“ híreink folytatása
a negyedik oldalon van.

Torontálvármegye az elesett hősök emlékének.

Az alispán indítványa a legközelebbi közgyűléshez.

Nagybecskerek, jul. 6.

Jankó Ágoston udvari tanácsos, alispán Torontálvármegye törvényhatóságának legközelebbi közgyűlésén javaslatot terjeszt elő, amelyben azt indítványozza, hogy a vármegye közönsége a világháború küzdelmeinek megőrkítésére és a megyebeli elesett hősök iránti hálijának emlékére a megye székhelyén, Nagybecskereken emlékművet állíttson fel:

Az alispán mindenre kiterjedő, gondos figyelmének és kiváló érzékének újabb bizonyítéka ez eszme, amellyel a megye hálijának és elismerésének adóját rója le azok iránt, akiknek önfeláldozó hazaszeretete és hősiessége lehetővé tette, hogy az elkövetkezendő győzelmes békének gyümölcseit nyugodtan fogjuk élvezhetni.

A gyönyörű gondolatokban gazdag, igaz magyar érzéstől áthatott indítvány egész terjedelmében a következő:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

A világháború szenvedéseiből és izgalmaiból Torontálvármegyének bőséges rész jutott.

Eltekintve attól, hogy e népes vármegye katonát is igen sokat állított fegyverbe, amelt még a hadiszolgáltatások által is nagyobb mérvben lett igénybe véve, mint a harcvtalától távolabb eső vármegyék; azáltal pedig, hogy Szerbiával hosszú vonalon közvetlenül szomszédosak vagyunk, a Szerbia elleni hadműveleteknek vármegyénk harcstinterévé vált és másfél éven át viseltük az ezzel járó fokozott terheket és izgalmakat, sőt bizonyos mértékben a károkat is.

E nagy küzdelmek sok szenvedést mértek ránk, amelyeknek eredményei azonban máris oly változásokat idéztek elő ugy nemzeti, kulturális, valamint gazdasági téren is, hogy a béke bekövetkeztével a vármegye közléte bizonyára új irányba tér és reánk különösen közgazdasági téren új és nagy szerep vár.

A nagy és nehéz idők szenvedéseiből születik a békés jövő, mely azt az erkölcsi kötelességet rója azokra, akik a nehéz küzdelmekből győztesen kerültek ki és a nagy áldozatok árán elért békés jövőnek boldog részesei lehetünk, hogy elsősorban a hála és kegyelet adóját rójuk le azok iránt, akik a jövőnkért való küzdelemnek áldozatul estek és megfelelő emlékekkel, méltóképen jelöljük meg azt a tevékenységet, amellyel vármegyénk a világháboruban részt vett.

Hogy az ilyen emlékmű létesítésének vágya és szükségessége a lelkekben már megfogalmazott, több oldalról kifejezett ily értelmű kívánások felmerülése igazolja, de leginkább kifejezi azt a vármegyei községi jegyzők egyesületének közgyűlésében hozott azon határozat, mely az ilyen emlékmű létesítése iránt intézkedéseket kíván tenni.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

A nép közös érzéseinek kifejezést adni és az általánossá vált kívánásokat valóra váltani a vármegye erkölcsi, kulturális és gazdasági érdekeinek hivatalos képviselete lévén illetékes, bátor vagyok a közönség közóhajából merített következő javaslatot előterjeszteni:

Határozza el a vármegye közönsége, hogy az 1914. évben kezdődött világháború nagy küzdelmeinek megőrkítésére és a véres harcoknak áldozatul esett vármegyei illetőségű hősök iránti kegyeletes hálijá emlékére Nagybecskereken, mint a vármegye székhelyén, emlékművet állít.

Az emlékmű költségeire a vármegye rendelkezési alapjából szavazzon meg 20.000 koronát, a többi szükséges összeget pedig a vármegye területén gyűjtés útján szedje össze.

Az emlékmű elkészítésével, a pályázatot mellőzve, bizza meg a vármegye szülöttét: Szentgyörgyi István szobrászművészt, akinek az Erzsébet királyné emlékmű pályázatánál bevált nagy művészi képességei és egyéb eddig elért sikerei teljes biztosítékot nyújtanak arra, hogy a vármegye fenkölt szándékaihoz méltó művet fog létesíteni.

Nagybecskereken, 1917 június 28.

Jankó Ágoston
alispán.

HIREK.

— **Hivatalos jelentések július hó 5-ikéről.** A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harcstéri eseményekről:

A vezérkar főnöke jelenti:

Keleti harcstér:

Brzezanyán visszazereztük az utolsó még ellenséges kézben maradt állásrésztünket és az ellenség támadásaival szemben megtartottuk. Egyébként a harci tevékenység az összes harcstereken csekély volt.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harcstér:

Rupprecht trónörökös hadcsoprtja: Flandriában és Artoisban tegnap a tüztevékenység többnyire csekély volt. Több helyen visszavertünk ellenséges felderítő előrsöket. A német trónörökös hadcsoprtja: Czernyől keletre a Chemin des Dameson elért területnyereségünk arra ösztökélte a francia hadvezetőséget, hogy tegnap és ma reggel is támadásokat indíttson. Ezek veszteségteljesen meghiúsultak. A franciák eddig itt 15-ször, minden egyes alkalommal jelentékeny áldozatokkal halottakban, sebesültekben és foglyokban, minden eredmény nélkül kísérelték meg, hogy az elveszett területet visszafoglalják. A Maas keleti partján este a tüzharc fokozódott. Albrecht württembergi herceg hadcsoprtja: A Liasstól keletre az utóbbi napokban felderítő osztagaink többször sikeres vállalkozásokat hajtottak végre.

Egyik repülőrajunk tegnap délelőtt Anglia keleti partján megtámadta a harwichi katonai építményeket és a kikötőműveket. Már alulról erősen tüzeltek és angol légi haderők is támadtak, amikor több ezer kilogramm bombát sikerült célba dobni és jó eredményt megfigyelni. Mindegyik repülőgépünk sértetlenül tért vissza.

Keleti harcstér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonal: A keletgaliciai csatatéren tegnap csak csekély tüztevékenység volt. Csak a Brzezanytól délre fekvő magaslatokon került helyi harcokra a sor, amelyek alkalmával az oroszokat néhány robbantási vonalból, amelyekben még tartották magukat, kivetették. A szomszédos szakaszon általában nyugalom uralkodott. József főherceg vezérezredes arcvonalán és Mackensen vezértábornagy hadcsoprtjánál az ellenség szörványosan tevékenyebb volt mint különben.

Macedon arcvonal:

Nincs újság. — Ludendorf.

— **Dr. Dellimanics főispán további megbízatása.** Ugron Gábor belügyminiszter 22140—1917. sz. leiratával felkérte dr. Dellimanics Lajos főispánt, hogy a főispáni teendőket további intézkedésig lássa el.

— **Katonai kinevezések.** A legutóbbi tisztikinevezések során a 12. gy. ezredben tartalékos zászlósok lettek: Reichsfeld Ignác, Szeghő Artur, Révész Ignác, Mandl Imre, Csillag Ernő, Hampl Richard, Grünfeld Jenő, Kraus Miksa, Neszlinger János, Biró Sándor, Kapcs István, Wächter János, Bazi Lajos, Frankl Sándor, Parai János, Buza Dezső, Zsemlye Gyula, Porubszky József, Remény Sándor, Schengengel Béla, Kemény Lajos, Putzbacher István, Weisz Mátyás, Salavecz János, Meisel Sándor, Fried Mihály és dr. Heimann Miksa.

— **Német kitüntetések a 12. gy. ezred tisztjeinek.** A király megengedte, hogy Gross János, Illés Kálmán, Lechner Lajos főhadnagyok és Schultheisz Rezső tartalékos főhadnagy a német császár által részükre adományozott másod osztályú vaskeresztet elfogadhassák és viselhessék.

— **Adomány.** A bánlaci fősolgabírói hivatal 20 koronát küldött lapunkhoz mint a torontái vörös kereszt-egylet céljaira szánt adományt. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— **A városi közlélmzési hivatal hétfőn kezdi meg működését.** A városnál ujonan felállított közlélmzési hivatal hétfőn foglalja el új helyiségeit az eddigi városi kiadói hivatalban. Bárki, akinek közlélmzési (nemcsak közlélmzési) cikkekre vonatkozólag felvilágosításra, vagy utmutatásra van szüksége, forduljon a hivatalhoz, amely délelőtt a rendes hivatali órák alatt reggel 8-tól d. u. 2-ig, d. u. pedig 4—6 óráig a közönség rendelkezésére áll.

— **Köszönet.** A Szociális Misszió-egyesület gyermekvédelmi céljaira küldött Salamon Lőrinc 100 K, Veress Kelemenné 10 K, amely nagylelkű adományokért ez uton mond hálás köszönetet az egyesület elnökségére.

— **A záróra rendelet módosítása.** A hivatalos lap tegnapi száma közli a kormány rendeletét a tüzelőanyagokkal való takarékosaságról szóló, a zárórárt legutóbb szabályozó intézkedések módosításáról. Ezek szerint a tizenkét órai záróra változatlanul fennmarad, csak az összes szórakozó, mulató, felolvasó, hangverseny- és más eféle nyilvános termek és helyiségek záróráját tíz óráról tizenegy órára tolja ki.

— **A kereskedők számoljanak el a júniusi cukorral.** A városi közlélmzési hivatal felhívja azokat a városbeli kereskedőket, akik a június hóra kapott cukormennyiséggel még nem számoltak el, hogy az esetleg visszamaradt cukorkészletre való tekintet nélkül számoljanak el a júniusi cukorral, mert a hivatal a júliusi cukorból csak azoknak a kereskedőknek utal ki, akik a múlt havi cukorral már elszámoltak.

— **A rendőrség hírei.** A rendőrség közli velünk: Czvetkov Iszáné 54 fillér helyett 80 fillérért adta a tej literjét, amiért árdragítás címén 8 napi elzárásra és 200 korona mellékbüntetésre ítélték. — Csobanov Drága és Perszida a hüvelyes borsó kilogrammját 1 koronáért adták 60 fillér helyett. A kihágási bíró árdragításért egyenként 3 napi elzárásra és 18 korona mellékbüntetésre ítélté.

— **Az Érdekes Újság** az elmúlt félév alatt újabb bizonyosságát adta annak, hogy a leggazdagabb, legszebb és legérdekesebb magyar képes hetilap. Ünnepi számai, melyeknek borítékai színes mélynyomásban pompáztak, a kiállítás szépségében, a tartalom gazdagságában és az ingyenmellékletek sokaságában felülmúlták mindazt, amit idáig magyar lap olvasóinak nyújthatott, de egyben megmutatták azt is, hogy Az Érdekes Újság előfizetői sorába be-

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZINHÁZBAN.

Telefon 330.

Szombaton, július hó 7-én két előadás: este fél 7 és fél 9 órakor. Vasárnap, július hó 8-án négy előadás: 3, 5, 7 és fél 9 órakor.

D I A N A.

Nagyhatású elsőrangú dráma 5 felvonásban. A főszerepben Francesca Bertini.

A Maharadzsa gyöngye az a Nordisk attrakció, mely minden eddigit fölülmul.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Szombaton, július 7-én csak egy előadás,
fél 9 órakor, rendes helyárral

A névtelen ember.

Gyönyörű életkép 4 részben.

Carrara. Tájép.

A nyárspolgár.

Vigjáték.

Elsőrangú cigányzenekar kíséret.

Helyárrak Mérsékelt: páholyülés 80 f., I. hely 70 f., II. hely 60 f., III. hely 40 f.
Rendes: páholyülés 120 K., I. hely 100 K., II. hely 80 f., III. hely 50 f.

lépni megtakarítást jelent. A drágábbra szabott ünnepi számokat ugyanis az előfizetők minden ráfizetés nélkül kapják meg. Az ünnepi számok kedvezménye mellett egész sereg más kedvezménnyel szolgál Az Érdekes Ujság előfizetőinek. Az Érdekes Ujság Dekameronja, Az Érdekes Ujság Háborus Albuma mellett bevettette Az Érdekes Ujság könyveit is, melyek a legjobb magyar írói regényeit és elbeszéléseit tartalmazzák. A július 1-én belépő előfizetők kívánatra ingyen kapják meg e sorozatból Molnár Ferencnek Az aruimi erdő című kötetét és egyszersmind jogot váltanak arra, hogy ugyancsak ingyen kapják Szomaházy Istvánnak október folyamán megjelenő Egy éjszaka Péterpusztán című könyvét előfizetési feltételeink értelmében. Most belépő előzetői számára még egy kedvezményt tartogat Az Érdekes Ujság, amennyiben a szendzáción Koronázási Album most készülő második kiadását 20 korona helyett 15 koronáért rendelhetik meg. Az Érdekes Ujság előfizetési ára negyedévenként 5 K.

A 61-esek nagy napja

A 61. sz. magyar hadsereg-zred új, fényes lapokat iktatott történetébe. (1917. május 24.)

A vezérkar főnöke.

Temesvári 61-esek. A Bánát hősei. Örök hála a ti csodálatos munkátokért, ti vagytok a haza büszkeségei, akik négy hadszíntéren küzdöttetek, omló véretek 13 hónapos konok védelemben a dicsőség történelmi földjévé szentelte San Martinót, ti kilenc isonzói csatának veretlen hősei!

A diszkoszoru, amelyet a tizedik isonzói csatában is megkaptatok a vezérkari jelentésben, sugározzék örökkön zászlótokon, amely 34 hónapja győzelemről-győzelemre visz.

Az a fontos magaslati fal, amelynél a derék bánátiak 1916 november 3-ikán megsemmisítően megverték a Toscana-dandárt, most is a döntés színhelyéül volt kiszemelve.

Cadorna hasztalan kergette egyik emberhullámát a másik után Görz és Plava magaslatainak.

A nagyon is leplezetlen demonstrációnak szégyenletes kudarccal kellett végződnie.

A Karszt-szakasz harcra készen, győzelmi öntudattal várta a főtámadást, amelyre az esküszegés második évfordulóját várták ki. A rászédett Olaszországot győzelmekkel akarták fölraáni kétségbeesésből, annyi hasztalan verontás után.

A cs. és kir. 61. sz. gyalogezred (parancsnok: Hajek alezredes) e történelmi nap kora reggelén a 378. és 363. magaslatokon, Fajtitól keletre foglalta el állásait.

Vigan, áldozatkészen vonultak a harcba, halhatatlan elődeik magasztos örökségéhez hiven.

Csak meghatva lehetett szemlélni ezeket a csodálatos embereket. Vas akaratuk, rendületlen hűségük, komoly kötelességtudásuk csupa olyan erő, amelynek győznie kell a döntés pillanatában.

És mikor megjöttek azok, akik mindig

megjönnek a vihar előtt, az átpártoló olaszok, akkor derék bajtársaink becsületes arcán átvillant a megvetés.

De azok csak egyre jönnek. Szánalmasan, gyáván viselkednek. Szégyentelen bőbeszédűséggel árulják el testvéreiket, akárcsak királyuk, aki gonoszul tudott hazudni és hűséget szegni.

És vinnyognak, könyörögnek, vigyük biztonságba őket, mert már szürkül a reggel és nemsokára kezdődik a tánc. Ezer ágyutorkból tüzvihar fog alázuulni és olyan harc lesz, amilyen még soha. Megnevezik a tömredék üteget, ezredet, elmondják az orvellség örületes reményeit.

De el velük! Meredeken esik a hegyoldal az uton, amelyen vezetik őket, a kíséret szuronyai megcsillognak a reggeli nap tüzvörös fényén.

Igérőbben nem süthetett a nap Custozza mellett sem.

Lassankint felbukkan az egész tüzgolyó és alsó pereme alig emelkedik túl a kékködös láthatáron, mikor egyszerre kitör az orkán, megrendülnek a hegyek, tüzből és füstből való fal emelkedik kísértetiesen a Karsztvidékre. Mindenünnen pereg, dörog: a gyorsgyilkolás üvöltő, ordító lármája elkábitja az érzéseket. Iszonyu harca acélnak és kőnek! Vadul csapkodnak a gránátok és belevájnak a Karszt örökéletének látszó szikláiba. Száz meg száz láthatatlan simpáron gördül a leg-hatalmasabb ágyu- és akna-harc. Minden pillanatra egy örökkévalóság. Átláthatatlan füst borítja a harc vonalakat. Távbeszélő drótok elpusztítva, összekötő utak betemetve, a lövészárok akadályostul szétlőve. Bombamentes barlangok és pincék az egyetlen menedék tiszták és közlegények számára. Itt várják ki a gyalogsági támadást a harcdezt védők. Csak már kezdődnek! — iramlík szájról-szájra. Erejük öntudatában, szívük nekibusult haragjában fölfalnak az ellenséget. De a tüzéség nem tágit. Egyre erősebben zúgnak, csapkodnak a rettentő zenekar akkordjai.

Mint egy fáradhatatlan vulkánból, törnek elő a kusza, zavaros füstoszlopok és lobogó lángok, föl a déli nap felé.

Nyolc órája paskolják a dühös gránát-hullámok a Karsztok partjait, nyolc órája tombol a félelmetes pokoli forgószél, de nincs, aki elcsüggedne. Izgalmas, de céltudatos várakozás.

Érezni az acélos idegek súlyát, az egész bensőt forró hullámok csapkodják, az egész szervezet mintha egy gőzölgő gép volna. Aki át nem élte, meg nem érti soha.

Uj melódiák reszketnek a levegőben. Olykor napsugarak férköznek a szétlőtt álláshoz. Áttekintést nyerünk. Vonalunk megérett a rohamra.

Az ellenséges ágyutüz hirtelen elhallgat. Ez hát a nagy pillanat! — kezdődik a gyalogsági csata.

Átbotában küldöncök sietnek és jelentik, hogy az ellenség támadásra gyülekezik.

És már rettentő csatálárma hasogatja a levegőt.

Viaskodás, fojtogatás, elkecseregett kézitusa, félelmetes öldöklés kezdődik, amely nem ismer irgalmat. Mélyeo tagozott tömegekben áradnak az olasz rohamhullámok. Leirhatatlan tulerő! Rést szakít állásunkon és már szokatlan lendülettel rohan föl a kupra. Alarm. És a derék tartalékok rohamfutással zudulnak elő kavarnáikból, dühös közelharcban ledobják az olaszokat a kupról, kegyetlen elszántással gázolnak át az ellenséges hullámokon és aki ép irhával menekül meg a mérszárlásból, az a foglyuk. Jajveszékélés, állati olasz hangok száz meg száz torokból és közben zárótűzünk zenéi a bosszu áriáját.

Május 23-án még háromszor tört össze szánalmasan az ellenség támadása.

Az előtér felbarázdált tölcseireiből kin és pusztulás szaga áradt: ott sorakoznak fekvő oszlopokba a halottak.

És mikor hulladombjaira ködlepédőt terít az éjszaka, sebesült és haladó olaszok ezerszeres jajveszékélése üvölt a csillagos ég felé.

A tizedik isonzói csata következő napjain sem adott föl az ezred egyetlen bakancsalávalót sem az állásából, pedig az ellenség még jobban erőlködött ellene, mint az előző napokon.

A kemény őrség a kőgörgeteggé lövöldözött sziklaegyvelegén — ezer meg ezer gránátöltés sorakozik itt ostábla módjára — a rettentő viaskodás a vértől izamos, gránát-

tépte sziklákon: nem, ezt leírni nem lehet. Minden embert nevén kellene megnevezni, minden egyes csukaszürkénk római nagyságát külön kellene elmondani.

Az egyik fáradhatatlanul dobálja a kézi-gránátokat, akárcsak egy hajítógép, a másik úgy verekszik törrel és puskatussal, mintha az ördög szállt volna belé, a harmadik törött puszkáját a balkezébe kapja és az öklével dolgozik, fojtogat, harap, kövekkel vagdalkozik. Gorombán, kísértetiesen illusztrálják ők Archimedes szavát: „Noli me turbare.” Amott megint egy rohamjárőr tör előre, mindent elpusztítva, az ellenséget állásain túl kergetve. Ahol pedig a terep szakadékos vagy meredek, közelharcra alkalmatlan, ott a géppuskák ontják szakadatlan, vészes tüzüket az akaratlan tömegekbe. Ezer meg ezer epizódot kellene leírógzítani, hogy teljes képet adhassunk a 61-esek nagy napjáról.

Ragyogó és páratlan példának említiük meg Gaiser szakaszvezető fegyvertényét. Mikor az olaszok a 363. ellen előnyomultak, Gaiser géppuskájával a fedezék romjaira ugrott és úgy elzárta az ellenséges hullám visszavonulását, hogy annak meg kellett adnia magát. Erre a legnagyobb hidegvérrel megvárta az odasiető tartalékokat és mikor azok lőtávolba értek, egyik töltényszalagot a másik után lőtte el, félelmetes réseket vágva soraikban. A derék altiszt kezdeményezésére mindenütt a legnagyobb dicséretet váltotta ki. Ófelsége június 2-án sajátkezűleg tüzte mellére az elszánt, leleményes hősiesség legszebb jelét, az „arany vitézségit.”

A dicsőséges csatában így vette ki mindenké a maga részét, így lüktetett mindenkiben a főlemelő érzés, hogy itt senki Cadorna át nem tör, még angol ágyukkal sem!

Nem érzitek-e ebben azt a szellemet, mely egetostromlóan nyilatkozott meg Sacilenél, Novaránál, Mortaránál és Custozzánál?

Ez a szellem tovább él.

Az elkövetkező napok is dicsőségei lesznek a hazának és örök szégyenei az Oberdankok és Garibaldik országának!

Egy küzdőtárs.

TAJÉKOZTATO.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 10-ig. Könyvtárhoz vasárnap, szerda, péntek délután 3-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtészi épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 8 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogadja a befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

[Szenthubert község előljárósága.

1030—1917. szám.

549—31

Hirdetmény.

Szenthubert község határában egy 4 évesnek látszó pejkanca, kis csillaggal bitangásban találtatott.

Ha igazolt tulajdonosa 1917. évi augusztus 4-ig nem jelentkezik, a gazdátlan jószág 1917. évi aug. 5-én délelőtt 9 órakor Szenthubert községhezánál nyilvános szóbeli árverésen készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek el lesz adva.

Szenthubert, 1917. évi július hó 2-án.

Stoffel János
jegyző.

Bogner Miklós
bíró.

875—1917. szám.

543—33

Hirdetmény.

Köcse község a tulajdonát képező 1 drb 8 éves, fekete tenyészméni 1917. évi július hó 15-én délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen eladja.

Köcse, 1917. évi június hó 30-án.

Előljáróság.

Legujabb.

— Folytatás. —

A német birodalmi gyűlés.

Budapest, július 6. Berlinből táviratozzák:

A német birodalmi gyűlés plénuma ma összeült. Parlamenti körökben hirtelen, hogy a kancellár szombaton felszólal a birodalmi gyűlésen.

A cseh amnesztia.

Budapest, július 6. Bécsből táviratozzák:

Dr. Kramertz és dr. Rasin szabaddonbocsájtása küszöbön áll.

Budapest, július 6. Bécsi jelentések mondják:

Néhány nappal az amnesztia kihirdetése után és ugyanaz napon, amelyen az orosz vezérkari jelentés részletesen taglalja egy cseh-szlovén dandár vitéz magatartását, a csehek a képviselőházban egyik vezérük útján megdöbbentő nyíltsággal leleplezték önmagukat.

Az alkotmány-bizottság ma ugyanis ülést tartott, amelyen dr. Redlics feszitelen bizalmas vitát indított meg az alkotmányon ejtendő változtatásokról, hogy világosság derüljön legalább az általános irányvonalakra és az egyes pártoknál uralkodó hangulatra. Dr. Sztranzky cseh képviselő erre általános meglepetésre ki-

jelentette, hogy a cseheknek most nincs semmi okuk a németekkel tárgyalni a jövőbeni alkotmány-változtatásokról, mert az ausztriai szláv népek igényeiről bevallja, hogy a csehek államjogi igényeiket a békekongresszuson be fogják jelenteni.

Minthogy dr. Sztranzky nyilatkozata általános kínos hatást keltett, Spánek képviselő, a cseh szövetség elnöke a holnapi ülésen ki fogja jelenteni, hogy Sztranzkit ezen nyilatkozatára a cseh szövetség nem hatalmazta fel.

Ítélet Földi dr. ügyében.

Budapest, július 6. Tudósítónk jelenti:

A budapesti büntető törvényszék Földi Emil dr. volt budapesti tisztiorvos ma délelőtt kilenckor kihirdetett ítéletében bűnösnek mondotta ki huszrendbeli család bűntettében. Ezért **három évi és hat hónapi börtönre, tizenötezer korona pénzbírságra és tíz évi hivatalvesztésre ítélte.** A többi vádlottokat a törvényszék felmentette.

A Földy lakásán talált 162.000 korona összeget elkobozták. Védője előterjesztésére 200.000 korona óvadék mellett szabadlábra helyezték.

— **Könyveket a haretérre! Küldjünk könyveket és folyóiratokat a haretérre. A könyveket és folyóiratokat a Torontai megyei Közművelődési Egyesület készségegel továbbítja.**

Kétszobás butorozott

lakás

kiadó

Deák Ferenc-utca 7.

Mellékhelyiség nincs.

526 - x 1

Kereskedelmi iradai teendőikben jártas férfi vagy női munkaeerő
lehetőleg azonnali belépésre kerestetik

Fajánlatokat fizetési igények megjelölésével „Munkaeerő” jellegre a kiadóba.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Frans J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fűg.-u.
Rigó István (Első M. Ált.) Szerb egyház épület.

Stainitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinsky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv.Guttman Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkerekedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2

Divatruhás:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovics István, Hunyadi-utca.
Mészai Imre, Péntágyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradai-ut.

Drogéria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mészai E. özvegye, Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Fényképés:

Kremser István, Gizella-part.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-hidon túl, Ambrózy szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-fele ház.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskerekén.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter B. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Közművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” e. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirtlich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Uridivatruhás:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyas, Otthon-sörcsarnok.
Tóth Lajos, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.